

RAADSINFORMATIEBRIEF

Van: college van burgemeester en wethouders

Datum: 2 februari 2011

Contactpersoon: Claudia Drabik

Tel.nr.: 8869

E-mailadres: drabik.c@woerden.nl

Gemeente Woerden 11.001340

Registratiedatum: 02/02/2011
Behandelend afdeling: RAAD
Afgehandeld door/op:

Onderwerp:

Meerjarenbegroting NV De Sluis 2011-2014

Kennisnemen van:

Inleiding:

Werkvoorzieningschap De Sluis (WVS) is een Gemeenschappelijke Regeling van de gemeenten Woerden, Bodegraven, Montfoort en Oudewater. Het WVS behartigt de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). WVS De Sluis heeft haar bedrijfsmatige activiteiten opgedragen aan de daarvoor opgerichte Sluis Groep NV. Deze NV heeft als primaire taak om aangepaste werkgelegenheid te bieden aan degenen die in dienst zijn bij WVS De Sluis. De enige aandeelhouder van De Sluis Groep NV is WVS De Sluis. De afgelopen jaren heeft De Sluis Groep NV financieel positief gepresteerd met als gevolg dat de in het verleden ontstane tekorten grotendeels zijn weggewerkt. De conceptbegrotingswijziging 2011 van de Sluis Groep NV is niet sluitend, dit wordt veroorzaakt door een korting van rijkswege op het Wsw-budget.

N.B. Re-integratieactiviteiten die niet tot de Wsw behoren, worden uitgevoerd in de NV en behoren niet tot het WVS.

Procedure

In de gemeenschappelijke regeling stelt het dagelijks bestuur van WVS De Sluis een conceptbegroting op voor de raden om een zienswijze in te dienen. Vóór 15 juli dient het algemeen bestuur de begroting vast te stellen en bij de provincie in te dienen.

De meerjarenbegroting 2011-2014 van WVS De Sluis is, zonder zienswijze, ingediend bij de provincie, dit kan in de huidige P&C cyclus niet. De raden wordt gevraagd alsnog een zienswijze te formuleren zodat deze kan worden meegenomen bij het opstellen van de begrotingswijziging 2011.

In juli 2010 heeft het Algemeen bestuur van het WVS De Sluis het conceptmeerjarenbegroting 2011-2014 besproken. Vanwege vragen en onduidelijkheden is de begroting opnieuw op de agenda van het dagelijks bestuur van De Sluis gezet op 25 november 2010. Daarnaast was voor de WSW 2010 een heel dynamisch jaar met veel aangekondigde bezuinigingen voor 2011. De laatste aanvulling voor de begroting WSW heeft de gemeente begin december 2010 van NV De Sluis ontvangen.

Algemeen Bestuur WVS

Het vaststellen van de meerjarenbegroting is een bevoegdheid van het Algemeen Bestuur van WVS. Daarna wordt de begroting bij de provincie ingediend. De deelnemende gemeenteraden worden vervolgens in de gelegenheid gesteld een zienswijze te formuleren, hiervoor geldt een wettelijke

Datum: 2 februari 2011

termijn van 6 weken. In het verleden is gebleken dat het in de gemeentelijke planning & control-cyclus niet haalbaar is om binnen deze termijn een zienswijze te formuleren. Om toch rekening te kunnen houden met de zienswijze van de raden heeft het Algemeen Bestuur van WVS De Sluis besloten om de zienswijze op de meerjarenbegroting in acht te nemen bij het vaststellen van de begrotingswijziging in oktober.

Gemeenteraad

De meerjarenbegroting van de Sluis heeft directe grote financiële gevolgen voor de begroting van de gemeente. De raad heeft de bevoegdheid een zienswijze in te dienen.

Provincie

Het niet akkoord gaan met de grote financiële bijdrage van de gemeente zoals beschreven in de 3 scenario's en het beleggen de financiële verantwoording bij NV De Sluis heeft gevolgen voor het herstelplan. De provincie Utrecht houdt toezicht op het herstelplan. Als het herstel in gevaar komt (niet op € 0.00,- uitkomt in 2013) kan verscherpt toezicht door de provincie ingesteld worden. Gevolg daarvan kan zijn dat de provincie de deelnemende gemeenten verplicht direct de negatieve posities aan te vullen.

Kernboodschap:

1. Het college heeft via een brief en een gesprek met de Raad van Commissarissen en de directeur gevraagd om een 4^e scenario dat een meer dekkende begroting laat zien en een kleiner beroep doet op de gemeentekas.
2. Door een projectmatige aanpak waarin de toekomst van de reïntegratie en de Sluis wordt verkend (het reïntegratiehuis) onder regie van de concerncontroller van de gemeente wordt het financiële risico voor de gemeente beter beheersbaar;
3. Uitvoering van de wettelijke taken zodanig dat de gemeentelijke doelgroepen WSW, WWB en WIJ ook in de toekomst verzekerd zijn van adequate voorzieningen.

Vervolg:

1. Verantwoordelijkheid Meerjarenbegroting WVS en NV De Sluis

Het wezen van een gemeenschappelijke regeling is dat het werkvoorzieningschap De Sluis in eerste én laatste instantie verantwoordelijk is voor de begroting. (zie Wgr, Wet gemeenschappelijke regeling)

2. Complexe materie vergt een planmatige aanpak

De complexe materie en de grote financiële impact van de afrekening op de gemeentelijke begroting vragen om een interdisciplinaire planmatige aanpak met het oog op het risicomanagement. Op grond daarvan is tijdelijke inzet van extra capaciteit bij de gemeente nodig om de regievoering bij WVS De Sluis goed op te zetten en te positioneren.

Het project geeft de mogelijkheid om in 2011:

- Mogelijkheden voor bezuinigingen samen met De Sluis te onderzoeken; de reeds gevonden mogelijkheden om kosten te beperken en omzet te vergroten zijn verwerkt in de begroting 2011 van De Sluis Groep NV.
- Mogelijkheden voor doelgroepuitbreiding te onderzoeken en de in 2012 verwachte uniforme regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt voor te bereiden.
- Uitwerking te geven aan het re-integratiehuis met daarin de bundeling van gemeente en De Sluis om zo de gevolgen van de universele regeling voor de hele onderkant van de arbeidsmarkt, die in 2012 wordt verwacht, op te kunnen vangen.

Datum: 2 februari 2011

- Vanwege een zich terugtrekkende rijksoverheid en de afname van de rijkssubsidies wordt gemeentelijke regie steeds belangrijker. De nu optredende tekorten hebben worden grotendeels gecreëerd door de rijksoverheid die beslist dat een vastgestelde taak met een grotendeels vastgestelde prijs voor een aanzienlijk kleiner bedrag onder de regie van de gemeenten moet worden uitgevoerd.

Kanttekening

De nieuwe gemeente Bodegraven Reeuwijk beraadt zich over haar positie in de gemeenschappelijke regeling WVS De Sluis. Er is nog geen officieel standpunt ingenomen door de fusiegemeente Bodegraven Reeuwijk, maar in het Dagelijks Bestuur van de Sluis is aangegeven dat de kans groot is dat de fusiegemeente Bodegraven Reeuwijk gebruik zal blijven maken van de Sluis.

Financiën

Meerjarenbegroting WSW 2011-2014

In de begroting van WVS De Sluis wordt uitgegaan van een financiële bijdrage van de gemeente daar waar het rijksbudget ontoereikend is om de verwachte realisatie te kunnen bekostigen.

Subsidietekort

Het financiële probleem op het gebied van de WSW begroting 2011–2014 dat uit verschillende componenten bestaat.

De taakstelling, het aantal door het Rijk gefinancierde WSW plaatsen is verminderd.

Door bezuinigingen van het rijk wordt de WSW subsidie in 2011 met bijna 7% verminderd (4,88% per gerealiseerde plaats verminderd terwijl de, in CAO-bepaalde, verwachte loonkosten met 1,6% stijgen).

Taakstelling 2011

Als gevolg van een lager aantal WSW-geïndiceerde inwoners in 2008 daalde de taakstelling en rijks-subsidie in 2010. Deze vermindering van subsidie wordt niet gedekt door uitstroom van geplaatste WSWers die daardoor van de loonlijst zouden verdwijnen. "Boventallige" WSWers op de loonlijst van de gemeenschappelijke regeling kunnen niet eenzijdig worden ontslagen.

Deze daling verloopt door de garantieregeling van het Rijk geleidelijk tot er in 2012 geen verschil meer is tussen inclusieve en exclusieve taakstelling. In 2011 is er sprake van een dip qua taakstelling (subsidie). In de begroting WSW 2011-2014 is er dus een tekort. Voor de jaren 2011 (en 2012) wordt een bijdrage van Woerden genoemd van € 38.638.

Ad 2. Subsidiekorting

Door het beleid van de rijksoverheid wordt het verschil tussen de feitelijke loonkosten van de WSW-medewerkers en de daarvoor verstrekte subsidie steeds groter. Het aantal WSW-medewerkers dat inkomsten kan creëren neemt echter af. Hierdoor wordt het negatieve resultaat van WVS De Sluis, waar de WSW-medewerkers in dienst zijn groter. De Sluis geeft aan dat de rijkssubsidie WSW ontoereikend om de gemiddelde loonkosten van de WSW-medewerker te betalen.

De Rijksoverheid stelt expliciet dat subsidietekorten evenals uitvoerings- en arbeidsontwikkelingskosten van WSW bedrijven gedekt dienen te worden uit opbrengsten van WSW-werkzaamheden. NV De Sluis calculeert in de begroting daar waar tekorten zijn in de rijkssubsidie echter telkens een gemeentelijke dekking. In het verleden is afgesproken dat zij een beperkt deel van de opbrengsten van de WSW-werkzaamheden benut om schulden (versneld) af te lossen en een eigen weerstandsvermogen op te bouwen. Het tempo van het aflossen van de schuld en het opbouwen van het weerstandsvermogen zouden we in overleg met de toezichthouder op het herstelplan (de provincie) kunnen aanpassen, wat leidt tot een minder groot beroep op de gemeentekas.

Meerjarenoverzicht verwacht subsidietekort WSW

De maatregelen zoals die zijn beschreven in de miljoenennota hebben een stijging van het verwachte subsidietekort tot gevolg. Het tekort van het schap is op grond daarvan de komende jaren niet meer rond de € 350.000,-- maar circa € 1.100.000,--.

Datum: 2 februari 2011

De Sluis Groep NV geeft aan niet in staat te zijn het gehele extra tekort in het WVS, als gevolg van de extra kabinetsbezuiniging, op te vangen. Daarom is een bijdrage van de gemeenten in het WVS nodig.

Hiervoor heeft De Sluis 3 scenario's voorgesteld om dit tekort op te vangen. In alle gevallen betekend dit voor de gemeente dat zij financieel moet bijspringen.

Verwacht totaal subsidietekort Wsw:

Begroting 2011	-€ 1.109.000,--
Verkenning 2012	-€ 995.000,--
Verkenning 2013	-€ 1.067.000,--

NB: hierbij is rekening gehouden met de effecten van de rijksbegroting voor 2011 zoals die in de kamer zijn behandeld. Verdere bezuinigingen op de WSW door de rijksoverheid kunnen in de komende jaren niet worden uitgesloten.

NB: dit bedrag kan ook hoger of lager worden door Wsw-ers die werkzaam zijn bij een ander Schap en die in 2009 zijn verhuisd. In dat geval komt dit in 2011 ten laste of ten gunste van de gemeentelijke taakstelling.

Dekking voor het subsidietekort Meerjarenbegroting 2011-2014

Het Dagelijks Bestuur van het WVS De Sluis heeft een begrotingswijziging 2011 opgesteld die op € 0 sluit, indien wordt besloten dat het negatieve resultaat van het WVS De Sluis van € 1.109.000,-- aan De Sluis Groep NV wordt doorberekend. De geconsolideerde begroting, die De Sluis Groep NV als gevolg van het voorgaande aan de Raad van Commissarissen (RvC) had voorgelegd, sloot na doorbelasting van het tekort van het WVS niet op +€ 541 K, maar op -€ 568 K. De RvC is akkoord met de begroting van het operationele gedeelte, maar niet met de gehele doorbelasting van het negatieve resultaat van WVS De Sluis.

Uitgangspunten in alle 3 scenario's

- Akkoord provincie bij herstelplan waarin het eigen negatieve vermogen van de NV De Sluis eind 2013 teruggebracht moet zijn tot € 0,- (prognose eind 2010: -€ 394.000).
- Rekening houden met het instellen van verscherpt toezicht door de provincie indien dit herstel in gevaar komt. Gevolg kan zijn dat de provincie de deelnemende gemeenten verplicht direct de negatieve posities aan te vullen.
- De Algemene Vergadering van Aandeelhouders van De Sluis Groep NV heeft in december 2009 besloten dat de NV een weerstandvermogen dient op te bouwen van 20% van het balanstotaal. Het eigen vermogen dient ten minste € 400 K te zijn. Het bestuur van WVS De Sluis heeft dit besluit bekrachtigd.

Scenario's van De Sluis Groep NV om de tekorten in het WVS te dekken

1. Het gehele operationele resultaat van De Sluis Groep NV gebruiken om zo spoedig mogelijk het weerstandvermogen op te bouwen. Dat zal dan naar verwachting in 2012 worden bereikt. Tot die tijd dekken de deelnemende gemeenten 100% het tekort van het WVS De Sluis. Daarna kan het resultaat van De Sluis Groep NV worden besteed aan tekorten in het WVS De Sluis. Het geheel van dividend wordt uitgekeerd door De Sluis Groep NV aan de aandeelhouder van WVS De Sluis.
2. Het operationele resultaat van De Sluis Groep NV gebruiken om eind 2013 het weerstandsvermogen te bereiken. De komende drie jaren wordt een deel van ca. € 260 K van het resultaat van De Sluis Groep NV gebruikt voor het opbouwen van eigen vermogen; de rest wordt gebruikt voor het dekken van de tekorten van WVS De Sluis. De deelnemende gemeenten vullen de rest van het subsidietekort aan.
3. Het operationele resultaat gebruiken ten einde eind 2013 het negatieve eigen vermogen van De Sluis Groep NV te hebben weggewerkt en eind 2016 het weerstandsvermogen te hebben opgebouwd. Dit betekent dat de komende 6 jaar steeds € 130 K wordt gebruikt ten behoeve van het vermogen van NV De Sluis; de rest van het resultaat wordt gebruikt voor het dekken van de tekorten van WVS De Sluis. De deelnemende gemeenten vullen de rest van het subsidietekort aan.

Verwachte financiële gevolgen per scenario

Datum: 2 februari 2011

Scenario 1: € 761 K in 2011,	€ 449 K in 2012,	€ 325 K in 2013 en	€310 K in 2014.
Scenario 2: € 572 K in 2011,	€ 457 K in 2012,	€ 506 K in 2013 en	€310 K in 2014.
Scenario 3: € 480 K in 2011,	€ 365 K in 2012,	€ 415 K in 2013 en	€401 K in 2014.

Kanttekeningen

In alle 3 door De Sluis Groep NV voorgestelde scenario's moeten de deelnemende gemeenten meerjarig het ontoereikende rijksbudget voor WVS De Sluis met eigen middelen aanvullen. Volgens de De Sluis Groep NV is de enige andere optie dat de NV in staat zou zijn haar financiële resultaat aanzienlijk te vergroten (van + € 541 K naar + € 1.109 K). De Sluis Groep NV geeft aan dat het resultaat niet te verbeteren is door verdere kostenbeperking en verbetering van efficiency zal daarom moeten komen uit opbrengstvergroting.

De mate waarin de gemeenten uit eigen middelen het Wsw-subsidietekort moet aanvullen hangt mede af van de mate waarin de gemeenten bijdragen aan het genereren van extra opbrengsten van de NV. Een groter volume van inkoop van re-integratietrajecten voor de andere gemeentelijke doelgroepen is hierbij het meest voor de hand liggend.

De invoering van één regeling voor de hele onderkant van de arbeidsmarkt zou het volume van de doelgroep van De Sluis Groep NV om een veelvoud uitbreiden. De huidige doelgroepen uit de WWB, WIJ en de Wsw zouden kunnen worden uitgebreid met klantgroepen die op dit moment begeleid worden door het UWV zoals: Arbeidsongeschiktheidsvoorziening Jonggehandicapten (Wajong), Wet werk en Inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) en de Werkloosheidswetuitkering (WW). In de uitvoering op de Werkpleinen groeien nu al de re-integratie- en participatieactiviteiten van mensen in de bovengenoemde regelingen steeds meer naar elkaar toe.

Opstellen nieuwe meerjarenbegroting 2011-2014

Aan de directie van WVS en NV De Sluis zal een 4^e scenario worden gevraagd met een meer sluitende begroting die minder op het budget van de gemeente leunt. Daarbij dient met de onderstaande punten rekening te worden gehouden.

1. Rol provincie in het herstelplan

Het is wenselijk dat de rol van de provincie Utrecht als financiële toezichthouder in deze helder wordt benoemd. Heeft er overleg heeft plaatsgevonden bij de uitwerking van de eerste drie scenario's? Wij adviseren om de nieuwe begroting met provincie af te stemmen. Is het mogelijk om het herstelplan te verlengen? Zo ja, onder welke condities?

2. Inzichtelijk maken gerealiseerde en nog te treffen besparingen

De directie van NV en WVS De Sluis wordt gevraagd om inzichtelijk maken wat is ondernomen om de bijdragen van de deelnemende gemeenten te verlagen. Een gespecificeerd overzicht van de reeds getroffen maatregelen en nog te treffen maatregelen zou hierover uitsluitsel geven.

3. Optimalisatie bedrijfsmatige exploitatie

De directie van WVS en NV De Sluis wordt gevraagd hoe de bedrijfsmatige exploitatie verder geoptimaliseerd kan worden. Wordt er actief gezocht naar andere wegen om financiële tekorten te op te vangen? Hoe zou aan de opbrengstvergroting vorm kunnen worden gegeven?

4. Afstemming planning en controle cyclus

Geadviseerd wordt om de structuur van de planning en controle cyclus van WVS en NV De Sluis zo aan te scherpen dat de deelnemende gemeenten de regievoering effectief kunnen invullen en er ruimte is voor de ambtelijke voorbereiding.

Uitvoering

De flinke (rijks-) bezuinigingen, de bundeling onderkant arbeidsmarkt en de te verwachten snelle ontwikkelingen op de arbeidsmarkt zijn aanleiding om de regierol van de gemeente te bezien. De gemeente heeft in deze ontwikkelingen een grote verantwoordelijkheid en zal daarbij te maken krijgen met financiële gevolgen die op dit moment nog niet inzichtelijk zijn.

Datum: 2 februari 2011

Om hierop adequaat te kunnen inspelen is het noodzakelijk om de daarvoor benodigde expertise te vergroten. Hiertoe wordt een projectleider aangetrokken die als opdracht krijgt de regierol van de gemeente, op gebied van WSW en één-regeling onderkantarbeidsmarkt, toekomst bestendig te maken.

Samenhang met eerdere besluitvorming

Enmalige afkoop uitvoeringskosten WSW en aankoop gebouw

Met een bijdrage ineens van € 3.250.000,-- (raadsbesluit juni 2007) is in 2007 besloten een bijdrage te verstrekken, om het negatief eigen vermogen te verkleinen, ter hoogte van 10 maal de toen gehanteerde jaarlijkse bijdrage. Hierbij kon geen garantie worden gegeven dat er in 10 jaar geen nieuwe bijdrage nodig zou zijn (bijvoorbeeld door wijzigende wet- en regelgeving, zoals nu het geval is). De rest van het ontstane tekort, en de jaarlijkse subsidietekorten in het schap, dienden uit toekomstige overschotten uit bedrijfsvoering te worden gefinancierd. Dit is overeenkomstig de uitgangspunten van de Rijksoverheid. Subsidietekorten en uitvoerings- en arbeidsontwikkelingskosten van WSW bedrijven dienen te worden uit opbrengsten van WSW-werkzaamheden. Tevens heeft de gemeente Woerden het voormalige bedrijfspand van NV De Sluis gekocht voor afgerond € 14 miljoen.

Bijlagen:

De secretaris

De burgemeester

W. Wieringa

mr. H.W. Schmidt

